

OD ZNAKOVA VREMENA DO VREMENA ZNAKOVA

Svjedočanstva

*Generalna kurija OFM
Rim 2002*

Kazalo

POSLUŠNI DUHU... ..	3
NEKA RAZMIŠLJANJAO “NOVIM BRATSTVIMA” TREĆEG TISUĆLJEĆA	7
ŠKOLA FRANJEVAČKE DUHOVNOSTI (Lombardska provincija Sv. Karla Boromejskog, Italija)	11
PUTUJUĆE BRATSTVO U SLUŽBI ISELJENIH (Provincija Sv. Pavla Apostola, Kolumbija)	15
PROVINCIIJA ZAPADNE FRANCUSKE (Saint Palais)	19
PRVA ITINERANTSKA (PUTUJUĆA) ZAJEDNICA (Provincija Sv. Korejskih mučenika)	25
BRATSTVO U KANG-UNGU (Koreja)	27
PROJEKT ŽIVOTA ITINERANTSKO (PUTUJUĆE) BRATSTVO (Italija-Rumunjska)	31
ISKUSTVO MOLITVE (Vice-Provincija Sv. Franje Solanskog, Argentina)	35
ISKUSTVO ITINERANCIJE U FORMATIVNOM PROJEKTU “SAMO JEDAN KRUH” (Frascati-Rim, Italija)	37
POTHVAT SUŽIVOTA BRAĆE I SVEUČILIŠNIH STUDENATA (Provincija Sv. Ivana Krstitelja, Cincinnati, Ohio, SAD)	41
PRIHVATNO SREDIŠTE SVETOGA FRANJE (Filadelfija, U.S.A.)	45
FRANJEVAČKO BRATSTVO DI MONTE IRENEO (West Clarksville, N.Y., SAD)	51
EVANGELIZACIJSKO PUTUJUĆE BRATSTVO (Lombardska provincija Sv. Karla Boromejskog, Italija)	57
BRATSTVO “SANTURTZI” BIZKAIA (Franjevačka provincija Arantzazu, Španjolska)	61
ŽIVJETI SA SIROMASIMA U SYDNEYU (Provincija Duha Svetoga, Australija/Novi Zeland)	65
BRATSTVO U VALLADOLIDU	71
(Franjevačka provincija Arantzazu, Španjolska)	71
FRANJEVAČKO BRATSTVO U CELLE-LIGURE (Provincija Manje braće Genova, Italija)	75
Kazalo	§79

POSLUŠNI DUHU...

Stranice koje slijede željele bi pokušati odgovoriti na tolika pitanja koja mi bivaju upućena za vrijeme mnogobrojnih pohoda jedinicama Reda. Mnoga me braća, naime, pitaju: “Što se čini u jedinicama Reda da se odgovori promijenjenim zahtjevima svijeta u kojemu živimo? Koji se novi oblici evangelizacije pokušavaju?”

Kao prvi pokušaj odgovora pružamo nekoliko primjera koje smo prikupili s raznih kontinenata. Sigurno je kako ima mnogo drugih iskustava, možda izvornijih, koja nisu u ovoj knjižici jednostavno stoga što za njih nismo doznali ili je nedostajalo vremena i načina da ih prikupimo. Bilo bi lijepo kad bi ovako započela šira međuprovincijska suradnja, da potiče maštu i veliku dušnost svih.

Nije riječ o novom “dokumentu” (još jednom!), nego o bratском priopćenju koje može poslužiti da nadahne drugu braću, o ohrabrenju da i mi nastavimo činiti svoj dio, kao što je to Franjo učinio u svoje vrijeme (usp. 2 Čel 214).

Tražiti nove načine kako živjeti u bratstvu, nove prigode dijaloga sa svijetom ne znači osuditi ono što se je činilo ili ono što se sada čini, niti odbaciti naše bogato naslijedje; riječ je samo o tome da se založimo u obnavljanju svoga prianjanja uz Gospodina. Evandjeoska je vjernost uvijek izvor odvažnosti i stvaralaštva. Stoga novi oblici evangelizacije mogu i trebaju suživjeti s onim baštinjenim, bez uzajamnog isključivanja, bez osuda ili predrasuda, nego pomažući si uzajamno sa svrhom značajnije prisutnosti u našem društvu.

“Htjeli bismo vidjeti Isusa”, tražili su neki Grci od Filipa (Iv 12,21); toliki nam muževi i žene danas upućuju isto pitanje, žele bolje razumjeti poruku koju naš život obuhvaća. Odgovorni smo da svoju karizmu činimo sve više značajnijom, tako da naš stil života pronadje evangelizatorsku prozirnost, jasnoću i snagu, da bude znakom i proroštvom.

Sve više trebamo teocentričnih, evandjeoskih i proročkih bratstava, založenih da utjelovljuju evandjelje u različite apostolske i misijske oblike. Potaknuti smo neodgodivošću da ne gasimo traženje živoga i pravoga Boga što je smisao naše nade, traženje onoga Boga koji se ne da zatočiti u naša očekivanja, nego hoće da se mi bez straha otvorimo isitni Njegove prisutnosti: očekuje od nas prikladne odgovore, zbiljske znakove unutar povijesti koja kroči, mijenja se i koja nas izlaže opasnosti da ostanemo po strani.

Neka nam Duh pomogne da uvijek budemo spremniji za svoje poslanje i da do dna iskusimo ljepotu franjevačkoga poziva na koji smo pozvani.

fra Giacomo Bini, ofm
Generalni ministar

bratstvo otvara obilnijem dijeljenju s onima koji žele s njima provesti pa i samo nekoliko sati.

Život bratstva

Bratski je život označen ritmom zajedničke molitve uvijek otvorene svima.

PONEDJELJAK - PETAK

6.00 Služba čitanja - Meditacija
7.00 Jutarnja
15.00 Srednji čas - Šutnja
18.30 Euharistijsko slavlje - Večernja
21.30 Povečerje

SUBOTA

6.00 Euharistijsko slavlje - Jutarnja
15.00 Srednji čas
18.30 Večernja – Čitanje nedjeljnog evandjelja
21.30 Povečerje

NEDJELJA

8.00 Jutarnja
10.30 Euharistijsko slavlje
15.00 Srednji čas
18.30 Večernja
21.30 Povečerje

- a) *Slušanje*. Prije svega Boga, po životu usredotočenom na Riječ i na Euharistiju, s produženim vremenima za osobnu i zajedničku molitvu koje ističu prvenstvo duhovnoga života. I onda bratsko osluškivanje, tragajući za poznavanjem među braćom kroz dijalog, kroz često suočavanje o tijeku života, kroz bratsko ispravljanje kao preuzimanje odgovornosti za brata. I još osluškivanje i razlučivanje znakova vremena kako bi se, odgovarajući izazovima najznačajnijih svakidašnjih događaja i izvanjske stvarnosti, moglo stvoriti prilagodljiv stil života u dnevnom redu i u izražajnim oblicima, sposoban da ujedini itineranciju kao stav koji prožima cijelo postojanje.
- b) *Jednostavnost i trijeznost života*. Iako svjesni svoje nesposobnosti da odlučno živimo siromaštvo, smatramo temeljnim da se izbor stambenih gradjevina, upotreba sredstava i postizavanje svrha trebaju ostvarivati u stilu osjećaja za bitno. Važno je da braća žive od svoga rada i da prihvaćaju provedbena mjerila svagdašnjosti siromašnijih slojeva, dajući prednost u zalaganju evangelizacije stil i svjedočenje života.
- c) *Otvorenost prihvaćanju*. U skladu s prostorima, sa zadaćama i sa stilom života, bratstvo je raspoloživo prihvaćati braću i druge koji žele provesti nekoliko dana ili kratko razdoblje da se posvete razmišljanju, pomirenju sa sobom i molitvi.
- d) *Crkveno i provincijsko uključivanje*. U traženju mjesta učinilo nam se važnim vrjednovati gdje nismo bili nazočni i gdje bi jedno naše bratstvo bilo poželjno. Braća su svećenici, na kraju tjedna, raspoloživi da suradjuju u pastoralnom služenju tog kraja, zavisno o zahtjevima biskupa i/ili župnika; braća su otvorena i za možebitne potražnje susreta, duhovnih obnova, itd., bilo sa strane mjesne crkve bilo provincije: potražnje koje treba odvagnuti u skladu s unutarnjim skladom i odvijanjem života. Uvijek se na kraju tjedna

“Sve više trebamo teocentričnih, evandjeoskih i proročkih bratstava, založenih da utjelovljuju evandjelje u različite apostolske i misijske oblike”

FRANJEVAČKO BRATSTVO U CELLE-LIGURE

(Provincija Manje braće Genova, Italija)

Smisao prisutnosti...

Naše iskustvo života nema nakanu nuditi novi i ispravni način kako bi se danas živjelo pravo franjevaštvo; smatramo ipak da i ovaj mali znak može pomoći da se pronadje vitalnost načina franjevačkoga života. Izreći ćemo neke vidike koje smatramo da ih je najlakše iščitati i razumjeti: otkriće evandjeoske odlučnosti, jednostavnoga siromašnoga i moliteljskoga života, koji se živi u malom bratstvu koje prihvaća i koje se radeći samoudržava.

Nismo zaštićeni ili skriveni od velikih ustroja koje su teške za provoditi. Nije to ni izdvojeno samotiče daleko od nastanjenih mjesta, niti bratstvo uključeno u osobito problematične društvene sredine, nego je to vrsta "Obiteljskoga bratstva", željnoga da lomi kruh Riječi s onim tko dodje tražiti tišinu, molitvu, sudjelovanje u naporima i odgovor na životna pitanja.

Za ostvarenje projekta smatrali smo potrebnim smjestiti se na lako dostupnom mjestu, ali s oznakama smirenosti. To smo našli u jednoj staroj seljačkoj kući u visinama Celle Ligure u mjestu Pecorile, koja obuhvaća i prostrano područje i malo šume. To je prva nastamba manje braće u biskupiji Savona-Noli.

Koji projekt?

Naš je provincijski kapitul u lipnju 2000. godine prihvatio prijedlog otvaranja bratstva utemeljeno na slušanju, na jednostavnosti i trijeznosti života, otvorenog prihvaćanju, uključenog u mjesnu crkvu i u provincijski život.

“Obiteljskoga bratstva, željnoga da lomi kruh Riječi s onim tko dođe tražiti tišinu, molitvu, sudjelovanje u naporima i odgovor na životna pitanja”

NEKA RAZMIŠLJANJA O “NOVIM BRATSTVIMA” TREĆEG TISUĆLJEĆA

Rasprava

Otrprilike prije 25 godina naš je Red, između 1960. i 1975. godine, upoznao pokret “malih bratstava” koji je uključio oko 750 braće, osobito u zemljama francuskoga jezika (usp. AOM, lipanj 1977.). Kasnije su ta bratstva iščezla, ali ne bez važnog utjecaja na život cijeloga Reda (usp. članak “Una valutazione” koji ovdje prilažemo). Ovih se posljednjih godina pojavio istovrstan pokret koga osobito provode mlada braća koja su slavila svoj 5. europski susret. Iako su se vremena promijenila, kao i naraštaji, ne čini se beskorisnim upitati iskustvo prošlosti i razmišljanja koja su iz njega nastala.

Polazište: projekt

Bez projekta, bez prijedloga nije se moguće zaputiti, tražiti da se živi nešto novo. Za nas ne može biti riječ ni o čem drugom nego o evanđeoskom životu Isusa Krista - *vita evangelii Jesu Christi*: prihvatiti objavu Božju i njegovu ljubav u Isusu Kristu, učiniti od nje središte i znak prepoznavanja cijeloga svoga postojanja, živjeti u bratstvu i u poniznom služenju svakom čovjeku. Ovo je “srce” koje vodi put koji valja prijeći, koje valja staviti u središte svega i u kojemu je potrebno biti složni. Prilike i mjesta u kojima se ostvaruje taj projekt, koliko god bili važni, ostaju drugotnim elementima.

Utemeljujuća jezgra

Da bi se započelo potrebne su osobe uvjerenе, odlučne, koje znaju što hoće. Potrebne su barem dvije ili tri, ljudski veoma zrele, samostojne i nadopunjujuće, jer nije riječ o pojedinačnom projektu, nego skupnom. Pobuda, dozrijela kroz iskustvo, dodire, razmišljanja i rasprave, trebala bi poteći od njih,

ne od odluka vijeća ili kapitula – zasigurno plemenitih, ali teoretskih.

Uloga vlasti

Njoj (ministrima, kapitulima, itd...) pripada zadaća da potiče, da razlučuje, da ohrabruje. Može – i treba – izazivati, buditi, tražiti prikladne osobe, braniti ih od nepovjerenja i nerazumijevanja. Jednako će skrbiti da učini kako bi “tradicionalne” zajednice i nova bratstva zadržali veze i uzajamno si pomagali.

Svrhovito ostvarenje projekta

Trojica braće su najmanja osnova koju je potrebno nadići što prije; s manje od petorice (ili četvorice!) braće bratstvo ne može dugo ustrajati.

Zbiljski program treba osigurati ispravnu hijerarhiju i dosljednost među tri utemeljujuće vrijednosti našega poziva: život vjere, bratstvo, prisutnost među drugima (poslanje). Istinski okvir liturgijske i osobne molitve zahtijeva pounutrašnjenje, mir, vrijeme i vjernost. Uistinu bratski odnosi trebaju redovitu nazočnost jednih i drugih. Poslanje se sastoji iznad svega u svjedočenju koje se očituje kroz naš način života i u otvorenom prihvaćanju svakoga tko nam dolazi ili komu god pristupimo.

Dok su se, prije 25 godina, mala bratstva nastojala uključivati osobito u svijet rada, u njegove nade i borbe, današnja su označena temom ekologije, usmjerene su radije prema svijetu siromašnih i odbačenih. U oba se slučaja želi dijeliti njihovo stanje.

Ti načini “uključivanja” odgovaraju različitim potrebama i pokretima koji se tiču društva i Crkve; oni su istodobno poziv i milost. Ipak nisu središte našega projekta: kakve god bile naše prilike i naše uključivanje, stalno smo pozivani da u Crkvi i u svijetu živimo oblik evandjeoskoga života, kao manja braća, maleni i u službi svih.

vanja i rada s nevjernicima; širiti značajne oblike franjevačke karizme, kao što su jednakost, solidarnost, svetkovanje, priznavanje dobra, zahvaljivanje, itd ...; slaviti vjeru ukorijenjenu u narodu, sukladno stilu sv. Franje (usp. *GGKK 97*); biti prigoda za upoznavanje i iskustvo franjevačkoga načina nasljedovanja evandjelja onima koji traže i koji se za to zanimaju.

U tu svrhu bratstvo skrbi za: bratski život; studij i društveno-političku raščlambu u zajednici i osobno; sudjelovanje u društveno-kulturnim pokretima četvrti; nazočnost, kao pomoć, u župi; suradnja sa založenim skupinama (ljudska prava, karitas, pravednost i mir, itd. ...); rad u pastoralu mladih i u pastoralnoj skrbi za zvanja, poticanje skupina.

Pripadnost provinciji (usp. *GGKK 115,2*)

Kako bi franjevačku karizmu živjeli u novim oblicima, sukladno osjećaju za Crkvu i sa životom u bratstvu, braća iz projekta teže za ovim svrhama: u sadašnjem trenutku utjeloviti bogatstvo franjevačke karizme; približiti stvarnost provincije pučkim krugovima; omogućiti nazočnost provinciji u području Castiglia; pridonositi obnovi provincije; odgovoriti zahtjevu da se preoblikuje bratstvo: biti mjestom susreta i prihvaćanja za svu braću provincije.

Kako bi ostvarilo ono što si zacrtava, bratstvo iz Valladoli da njeguje stalni dijalog s provincijskim definatorijem, pruža prozirnost i obavijesti o napredovanju projekta, sudjeluje u djelatnostima tajništava i provincijskih povjerenstava, pohađja druga bratstva i uvijek ima prostora da prihvati braću provincije.

Molitveni život (*usp. GGKK 20*)

Imajući na umu bitnu životnu protegu manjega brata, koja je u slavljenju Gospodina i u uzvratanju Njemu za sve dobro, franjevci odlučno namjeravaju svaki dan slaviti ljubav i prisutnost Boga (*usp. GGKK 20*), produbljivati Božju riječ (*usp. GGKK 22*), skladno živjeti “djelovanje i kontemplaciju”, razvijati unutarnjost polazeći od stvarnosti u kojoj žive.

Da se dadne zbiljnost tim osnovnim opredjeljenjima, bratstvo si pridržava mjesta i trenutke za osobno i zajedničko razvijanje “duha molitve i pobožnosti”: Kapela u kući, svako jutro sat zajedničke i osobne molitve, kratki zajednički susret molitve da se usmjeri dan, tjedno euharistijsko slavlje u bratstvu i nedjeljno u župi naše četvrti, mjesečna duhovna obnova.

Malenost (*usp. GGKK 66*)

Da se uvijek više suobličuju Kristu, članovi bratstva, u traženju i u radu za kraljevstvo Božje, kao uporišnu točku imaju “manji u društvu” (*usp. GGKK 66,1*), solidariziraju se s odbačenima (*usp. GGKK 66,2*), zalažu se protiv nepravednih tvorevina i u korist priznavanja prava (*usp. GGKK 69*) i nastoje ostvarivati jednostavan stil života.

Sredstva koja koriste u ostvarenju toga jesu: nastanjenje u pučkoj četvrti, živjeti kao stanovnici četvrti; kućanske poslove vrše svi članovi bratstva; uzdržavanje radom kod drugih; zalaganje u volonterstvu; dijeljenje svega što je suvišno potrebi bratstva; prihvaćanje svih; stalna provjera zalaganja, stila života, itd.

Evangelizacija (*usp. GGKK 85*)

U obavljanju naloga naviještanja Krista, i to raspetoga Krista, braća si određuju da će: otkrivati Božju prisutnost, osobito među siromašnima (*usp. GGKK 87,3*); biti bratstvo koje evangelizira životom i polazeći od života; razvijati mnogoznačan pastoral utemeljen na ispitivanju stvarnosti, posvjetovlji-

Odnos s Crkvom i s Redom

Iako u traganju nečega novoga, različitoga, vjernijega evandjelju svijeta, treba biti pomniji da se ne osudjuje braću koja ostaju u uobičajenim tvorevinama, ili Crkvu koju bismo željeli evandjeoskijom, ili današnji svijet. Franjevački se poziv ne sastoji u tom da osudujemo i prokazujemo, nego da svjedočimo i da ljubimo svakoga čovjeka.

fra Thaddée Matura, ofm
Avignon, 30. siječnja 2001.

*“Škola franjevačke
duhovnosti predlaže
kulturalno
produbljivanje
lika Franje Asiškoga”*

BRATSTVO U VALLADOLIDU

(Franjevačka provincija Arantzazu, Španjolska)

Uvod

U listopadu 1993. godine nastaje zamisao o projektu za jedno bratstvo koje bi bilo smješteno u pučku četvrt u Valladolidu. Zamisao je, prije svega, plod bratske dinamike provincije, osobito bratstava iz Burgosa i Duranga, osjećaja kako su odgovorni i pozvani na sudjelovanje u hodu provincije i napora da se proširi i obogati vrsta franjevačke prisutnosti, osobito u području Castigle. Zamisao se kasnije počela pretvarati u projekt kroz različite susrete nas pokretača, o kojima smo uvijek obavještavali provincijalnog ministra, raščlanjujući našu osobnu i bratsku stvarnost, pobude i glavne crte projekta.

One mogu biti ovako ocrtane: odgovoriti na poziv na evanđeoski život u bratstvu, molitvi i malenosti, evangelizirajući djelima, životom i solidarnošću, uvijek svjesni da pripadamo provincijskom bratstvu.

Zajedništvo života u bratstvu *(usp. GGKK 39)*

Svjesni da se naša posebnost sastoji u zajedničkom životu u bratstvu, braća odlučuju živjeti zajednički hod ljudske, kršćanske i franjevačke zrelosti (usp. GGKK 39), priznavati brata, u njegovoj različitosti, kao dar Božji (usp. GGKK 40), promicati suodgovornost i uzajamnu poslušnost u izgradjivanju bratstva (usp. GGKK 45), skrbiti jedni za druge pomnjom i ljubavlju (usp. GGKK 44), biti otvoreni i spremni prihvatiti sve osobe (usp. GGKK 51 i 52).

Kako bi olakšalo postizanje tih svrha, bratstvo – sastavljeno od četiri brata – koristi sljedeće oblike: osobni i zajednički projekt života; tjedni sastanak; dijalog i dinamika sučeljavanja; zajedničko razlučivanje djelatnosti, zadaća, posla, itd...; zajedničko kućanstvo; u nastambi prostor za prihvaćanje.

“...odgovoriti na poziv na evandjeoski život u bratstvu, molitvi i malenosti, evangelizirajući djelima, životom i solidarnošću...”

ŠKOLA FRANJEVAČKE DUHOVNOSTI

(Lombardska provincija Sv. Karla Boromejskog, Italija)

Iskustvo je krajem sedamdesetih godina nastalo u Milanu, uz samostan Sv. Andjela. U posljednjih šest godina i samostan je sv. Kajetana u Bresci usvojio prijedlog.

Svrhe i načini

Škola franjevačke duhovnosti predlaže kulturalno produblivanje lika Franje Asiškoga i duhovnosti koja se naziva po njemu. Riječ je o školi, dakle o produbljivanju koje daje prvenstvo planu spoznaje i kulturalnih sadržaja: to dopušta da se u školu prime i osobe koje nisu izričito kršćanske ili vjerničke, ali se ipak zanimaju za Franju Asiškoga.

S druge strane, u skladu s franjevačkom karizmom, škola nije zamišljena samo kao intelektualna mogućnost: svaki je susret popraćen molitvenim časom i zajedničkom večerom s bratstvom.

Susreti su tjedni, slijede kalendar školske godine (s božićnim i uskršnjim blagdanima); svaki susret predviđa sat predavanja prije večere, zatim molitvu Večernje s braćom; poslije večere, blagovane s braćom u samostanskom blagovalištu, slijedi drugi sat predavanja. Cjelokupno razdoblje škole je trogodišnje u Milanu, jednogodišnje u Bresci.

Iskustvo je pokazalo kako je prijedlog svrsishodan; osobito se smatra vrijednim vrijeme zajedničke večere s braćom. Večera pridonosi stvaranju bratskih odnosa među sudionicima. Od njih se očekuje i pomoć u služenje kod stola i u pranju posuđa, to također služi za stvaranje obiteljskog ozračja.

Sadržaji

Predložena predavanja teže za tim da uvedu u kritičko čitanje franjevačkih izvora: za vrijeme svih triju godina odre-

djeni broj susreta je posvećen raščlambi spisa sv. Franje, i uvodu u različite životopise prvog franjevačkoga stoljeća, s povijesno-kritičkim čitanjem. Primjereno vrijeme je ostavljeno za upoznavanje Klare Asiške i franjevačkoga ženskoga pokreta.

Drugi su susreti posvećeni franjevačkoj školi i povijesti franjevaštva kroz stoljeća; neke monografske teme (poslanje, bratstvo, ekologija, itd.) obradjuju su izričito, a nekoliko je susreta posvećeno i suvremenom franjevaštvu.

“Docenti” škole su dijelom franjevci i dijelom svjetovnjaci; braća, sukladno njihovim stručnostima, koji put dolaze i iz drugih bratstava provincije. Ipak je dobro (pa bilo to i za samo jedno predavanje) uzeti u posao braću iz samoga bratstva, koristeći njihove stručnosti za različita produbljivanja: umjetnost i franjevaštvo, glazba i franjevaštvo, književnost i franjevaštvo... Na taj se način škola predstavlja kao poticaj koji se radja u samom bratstvu, i braća su više uključeni.

Napomene

Uz već rečeno, škola se je pokazala dobrim sredstvom za formaciju svjetovnih franjevaca (nekad pripadnika FSR-u), osobito u formaciji odgojitelja, i kao vrijedan prijedlog da se s FSR-om upoznaju i novi članovi: u Bresci je iz škole duhovnosti niklo “novo utemeljenje” mjesnog bratstva FSR-a.

Za “publicitet” poticaja vrijedi truda proširiti vijest i u mjesnom svjetovnom tisku, predstavljajući ga (kao što stvarno i jest) kao kulturalni poticaj; dobro je ipak tražiti prijamni razgovor s pripravnicima za školu, kako bi se utvrdile pobude i umna uravnoteženost.

Iskustvo je pokazalo kako su i osobe koje su se približile, makar se otvoreno priznavali nevjernicima, ali koje se zanimaju za Franju Asiškoga, kasnije prošli veoma značajne duhovne putove, dospjevši do novog pristupa vjeri, ili do novoga promatranja iste!

ga maloga bratstva po četiri mjeseca; trojica smo tako da svaki jednom na godinu dodje na red.

Kao gvardijan, Andrija prihvaća tu ulogu kad se čini prikladnom, u posebnim prilikama; ali u svagdašnjem životu naše zajednice vidjeli smo kako je uloga uskladitelja prikladnija. Provincijski definatorij je potvrdio taj izbor.

- *Namještaj i preseljenja.* Kevin od obližnjeg bratstva posudjuje kombi tako da, kad je to potrebno, našim susjedima može pomoći da se presele.
- *Gostoljubivost.* Jednom mjesečno u svojoj kući pripravljamo ručak i pozivamo susjede da se susretnemo, opustimo i da razgovaramo o poteškoćama naše četvrti.

Sve nam te djelatnosti pružaju mogućnost upoznati osobe i pomoći im da rastu u uzajamnom povjerenju i u povjerenju prema nama.

Stil života

Već smo od početka odlučili kako ćemo svaki oblik našega zajedničkoga života odlučivati kroz razgovor i dogovor.

Svaki dan molimo u jednoj od spavaćih soba našega stana koju koristimo kao kapelu. Slavimo Jutarnju molitvu, ponekad zajedno s euharistijskim slavljem.

Jednom tjedno uzmemo si potrebno vrijeme za osobnu razmjenu mišljenja o vjeri što je često usredotočeno na događaje tjedna.

Povremeno uzajamno obradjujemo i franjevačke teme, ili čitamo Franjino Pravilo i Oporuku.

Nastojimo svaki dan slaviti Večernju molitvu.

Jednom u svaka dva mjeseca uzimamo si cijeli dan za zajedničku duhovnu obnovu.

Kapitul bratstva slavimo svaki mjesec: započinjemo nekim duhovnim sadržajem, zatim provjeravamo djelatnosti toga mjeseca. Nastojimo druge pozivati u svoju kuću na ručak: redovnike ili kler te četvrti, ili osobe s kojima dolazimo u dodir u poslu.

Doručak i večeru redovito blagujemo zajedno: trenutci su to uzajamnog dijeljenja i opuštanja. Redajući se vršimo nabavke potrebnih stvari za kuću i kuhamo. Mi sami skrbimo za održavanje i čistoću kuće i vrta.

Iako je Andrija imenovan gvardijanom, svi se slažemo da vlast dijelimo medju sobom: svaki vrši ulogu uskladitelja naše-

Tako i škola franjevačke duhovnosti može postati oblik evangelizacije.

*“Riječ Božja - moljena
i razmišljana
u svjetlu stvarnosti bola,
trpljenja, borbe i nade
- usmjeruje hod bratstva”*

ći u zajedništvu kao braća, nastojimo cijeloj zajednici iz četvrti, zajednici koja nije crkvena, davati primjer života po evanđelju.

Pomažemo i u pastoralnim potrebama mjesne katoličke zajednice jer joj je to doista potrebno. Biskupu smo objasnili kako ne želimo biti imenovani župnicima ili kapelanima: biskup nas je razumio i zahvalan je za ono što uspijevamo učiniti. Većina katolika koji tvore zajednicu ne živi u pučkim kućama.

Trošimo puno snage da pomognemo potrebe onih koji žive u četvrti. Kroz tri protekle godine bili smo uključeni u različite djelatnosti:

- *Očistiti četvrt.* Kad smo došli ulice su bile pune svakakvog otpada i napuštenih vozila (često ukradenih). Izvanjski izgled utjecao je na loš glas četvrti i objašnjava zašto ljudi nerado dolaze tu živjeti. Započeli smo s programom čišćenja ulica: mjesne vlasti nam svaki mjesec daju dva velika spremnika za otpad, a mi potičemo ljude da ih upotrebljavaju za smeće. Našli smo načina da ulice oslobodimo od podrtina vozila.
- *Zajednička večera.* Svaki tjedan upriličujemo večeru za ljude koji tu žive. Neki dolaze jer nemaju što jesti, drugi jer su sami i traže društvo. Jedan od nas tjedno prolazi “proseći” tražiti hranu u mjesnim trgovinama prehrambene robe.
- *Adolescenti s problemima sa zakonom.* Andrija radi kao kapelan u dva popravna doma za dječake od 12 do 18 godina. Neki od tih dječaka stanuju u našim kućama, drugi dolaze iz sličnih okolnih četvrti.
- *Zajednički perivoj.* Pomažemo skupini stanovnika da kupe komad zemlje u okolici četvrti. To je područje bilo predviđeno za nove gradnje, ali su se vlasnici pokazali spremni da zemlju prepuste. Stanovnici su nakanili iskoristiti je na dobrobit zajednice.

*“Za nas franjevce
je ključni
dogadjaj životopisa
sv. Franje njegov
susret s gubavcem”*

PUTUJUĆE BRATSTVO U SLUŽBI ISELJENIH

(Provincija Sv. Pavla Apostola, Kolumbija)

Identitet

To je skupina franjevaca koja želi živjeti projekt života i služenja Provincije sv. Pavla Apostola u Kolumbiji s označnicom *itinerancije*, u služenju među onima koji su bili prisiljeni napustiti svoje domove, raspoloživi da prate zajednice i skupine u važnim trenucima njihove povijesti (prognanstvo, povratak, dolazak u prihvatna boravišta). Poslanje se sastoji u prisutnosti Bratstva obilježenog molitvom i malenošću, s veoma jasnim programom djelovanja, spremnim da odgovori na pitanja i na prilike protjeranih.

Središte i pokretač bratstva je *život s Bogom*: Riječ Božja - moljena i razmišljana u svjetlu stvarnosti bola, trpljenja, borbe i nade – usmjeruje hod bratstva.

Bratstvo je življeno u itineranciji polazeći od točno razrađenog projekta života koji obuhvaća posvemašnje zalaganje u korist protjeranih zajednica.

Malenost je bitni zahtjev te vrste sudjelovanja, i uključuje česta premještanja iz jedne u drugu zajednicu, u ozračju priremenosti.

Pobude

U počecima života provincije bio je susret s posebnom putujućom zajednicom. Čini nam se kako je taj način prikladan da se dadne zbiljnost projektu života naše provincije i da može odgovoriti na stalne izazove izazvane stanjem nepravdi u kojoj se kao manja braća u Kolumbiji danas nalazimo.

Na provincijalnom smo kapitulu shvatili da itinerancija može biti odgovorom na osobiti *kairos* koji živimo, tražeći odgovor na pozive za pomoć tisuća patnika. Stvarnost rata radja veliku ruševinu, osobito za većine osiromašenih, prisilje-

ne da napuste sve i da nadju utočišta u srednjim gradovima ili u velikim glavnim gradovima. U početku iskustva tih osoba često su strašne priče ubojstava i nasilja koji su ih obilježili do dna bića. Putujuće bratstvo nudi svoju prisutnost i svoju pratnju, osobito u prvim trenucima tako da se i same zajednice mogu ponovno izgraditi.

Najveći dio tih skupina ima pučko religiozno nasliedje koje je postalo upitno zbog pretrpljene patnje: naš navještaj milosrdnoga Boga treba pratiti njihovu vjeru u Isusa i učiniti da raste i kroz nepovoljna iskustva.

Strašno iskustvo koje je u korijenu protjerivanja osoba treba postati dodatnim razlogom da se traži odšteta za pretrpljeno i istodobno da se suradjuje s pučkim ustanovama i društvenim pokretima sa svrhom da se grade prijedlozi pravde i oblici dostojnoga života. Osjećamo takodjer da je važno pomagati odnose između različitih zajednica na nacionalnoj i međunarodnoj razini da se omoguće uzajamna podrška i solidarnost.

Svrhe

- Utvrditi središnje crte našega rada, takodjer poznavanjem drugih sličnih pothvata.
- Pomagati služenje koje su druga bratstva već učinila u korist protjeranih.
- Ostvariti učeničko iskustvo s gledišta itinerancije.
- Pratiti zajednicu protjeranih u trenucima koji zahtijevaju nazočnost izvana.
- Promicati obnovu društvenog tkiva i onog pojedinaca.
- Poticati nacionalnu i međunarodnu solidarnost prema tim zajednicama.
- Promicati iskustvo Crkve kao naroda Božjega takodjer i u iskustvu vlastitog izgnanstva.
- Kroz naše iskustvo davati novi život našim provincijskim projektima.

ŽIVJETI SA SIROMASIMA U SYDNEYU

(Provincija Duha Svetoga, Australija/Novi Zeland)

Počeci

Trojica braća Provincije Duha Svetoga (Australija/Novi Zeland) započela su krajem 1998. godine malo bratstvo “ucijepljeno” u jednu od društveno – gospodarski najsiromašnijih četvrti Sydneya.

Svaki od nas je samostojno nastojao ostvariti san da živi i da bude među siromasima i odbačenima. Sada imamo 70, 76 e 53 godina. Obavljali smo godinama različite pastoralne djelatnosti: dvojica od nas smo bili provincijalni ministri, jedan magistar novaka.

Dan, naš “dekan”, sanjao je da napravi kuhinju i tuš za beskućnike; Kevin je nekoliko godina radio među oboljelima od AIDS-a; Andrija, najmladji, želio je što prije unići u neko ucijepljeno bratstvo, ali mu to dužnosti na provincijskoj razini nisu dopuštale.

U svakom slučaju, Duh Gospodnji nas je vodio da ostvarimo, barem djelomično, svoj san: provincijski je kapitul 1998. godine odobrio stvaranje te nove zajednice; od prosinca te iste godine živimo ovdje.

Svrhe

Za nas franjevce je ključni događaj životopisa sv. Franje njegov susret s gubavcem. Ovdje, u Minto, živimo i radimo među osobama koje, iz toliko razloga, možemo nazvati današnjim gubavcima. Živimo u četvrti pučkih kuća koje je vlada za njih izgradila; plaćamo stanarinu kao i oni. Sada smo samostojni: provincija nam je na početku ovoga iskustva dala doprinos, ali uz pomoć dobročinitelja i uz pomnju u kućnim troškovima, mogli smo vratiti ono što smo primili.

Naša je glavna svrha živjeti jednostavno i to s ljudima naše kuće, dijeliti s njima poteškoće i biti im na raspolaganju. Žive-

5. Poslani od provincijskoga bratstva

(usp. GGKK 112)

Imajući na umu da provincijski kapitul i provincijalni ministar imaju ovlast da provjeravaju i odlučuju koje djelatnosti ili koji stil života odgovaraju zahtjevima vremena a sukladni su franjevačkoj karizmi, braća se osjećaju poslanima od provincijskoga bratstva. Stoga žele: izvršiti odluku provincije da bude nazočna u jednoj siromašnoj i rubnoj četvrti; biti mjestom prihvata za braću provincije; pružati mladoj braći u formaciji mogućnost da dijele taj stil života; omogućiti mladima u traženju da imaju iskustvo franjevačkoga života; biti raspoloživi za različite potrebe provincije.

Kako bi ispunilo te svrhe, malo bratstvo: prihvaća jednog ili dvojicu braće; pridonosi zajedničkoj provincijskoj zalihi; pruža vlastitu raspoloživost da izidje ususret potrebama provincije; susreće drugu braću, posjećujući druga bratstva ili sudjelujući u različitim susretima koje programira Provincija.

- Podupirati projekte odštete i pravde polazeći od povratka povijesnog sjećanja u zajednicama koje susrećemo.
- Izraditi projekt života i služenja plazeći od duhovnosti itinerancije.

Načini

Braća počinju postupkom dijeljenja projekata osobnih života da bi stigli do izradjivanja prvog nacrtu bratskog projekta za putujuće bratstvo.

Traži se da se upoznaju različita iskustva na tom području i da se pripravi ozbiljan postupak formacije za one struke koje to služenje zahtjeva. Bratstvo će se založiti kako bi služenje pratnje uvijek uključivalo barem dvojicu braće; možebitna braća privremenih zavjeta bit će praćena od svečanozavjetovanih.

Udržavanje će biti plod rada braće (stol Gospodnji, projekti solidarnog gospodarstva...).

Skupina je otvorena povremenom ili trajnom sudjelovanju drugih redovnika i redovnica, također iz drugih kongregacija, ili svjetovnjaka koji se zanimaju za sudjelovanje u projektu.

*“Snaga je bratstva
u tome da polazi
od zbiljskih potreba
i očekivanja
ljudi koje susreće”*

3. Moliteljski: “duh molitve i pobožnosti

(usp. GGKK 19; Prioriteti, 1)

Budući da je glavna zaokupljenost manjega brata da ima “duh molitve i pobožnosti”, bratstvo nastoji: prepoznavati darove Božje i zahvaljivati za takve darove (usp.: GGKK 20,1); svakodnevno slaviti Očevu ljubav za nas i za svijet (usp. GGKK 20,2); častiti sakrament Euharistije (usp. GGKK 22,1-2); meditirati Božju riječ za danas (usp. GGKK 22); moliti s narodom dijeleći stvarnost njegova života (usp. GGKK 27,2); produbljivati “duh molitve i pobožnosti”.

Kako bi živjeli “duh molitve i pobožnosti”, bratstvo si pridržava prostor i vrijeme za osobnu i zajedničku molitvu: oratorij u kući, Jutamja i Večernja molitva. Tjedna Euharistija u bratstvu i nedjeljna u župi, duhovna obnova dvaput mjesečno, godišnje duhovne vježbe.

4. Pozvani da evangeliziramo

(usp. GGKK 83)

Svjesno kako je pozvano naviještati evandjelje, bratstvo nastoji ostvariti vlastiti franjevački poziv: predstavljajući Crkvu kao sakrament spasenja i oslobodjenja za svakoga čovjeka, osobito za siromahe (usp. GGKK 87,3); sudjelujući u djelu evangelizacije koje je povjerenom Crkvi (usp. GGKK 83,2); ucjepljujući kršćansku i franjevačku prisutnost u mjestu siromaštva (usp. GGKK 97); podržavajući ljude te četvrti, polazeći od njihove stvarnosti (usp. GGKK 94).

Da ostvari te odluke bratstvo usredotočuje svoju pozornost na: vlastiti bratski život; liturgijsku i osobnu molitvu; osobni studij; tjedni susret bratstva; služenje ljudima u četvrti; ministrijalno služenje u župi, kao ispomoć; poticanje i formacija skupina; suradnja u provincijskim i medjufranjevačkim pothvatima; sudjelovanje u pokretima za ljudska prava, za pravdu i mir, itd...

bratsko zajedništvo prvim oblikom evangelizacije, si ponovno obećavaju: postići ljudsku, kršćansku i franjevačku zrelost pomažući si uzajamno (usp. *GGKK* 39); prihvaćati se kao dar Božji (usp. *GGKK* 40); živjeti duh Pravila i Konstitucija u bratskom životu udruženo kroz rad, molitvu, uzajamno posluživanje (usp. *GGKK* 42); posluživati jedni druge (usp. *GGKK* 44); promicati odgovornu i uzajamnu poslušnost kroz zajedničko razlučivanje (usp. *GGKK* 45); biti spremni prihvatiti sve, napose braću i sestre franjevačke obitelji (usp. *GGKK* 51 i 52).

S tom svrhom četvorica braće koji čine to bratstvo: žive kao i ljudi te četvrti; drže se osobnog i zajedničkog projekta koji provjeravaju svake godine; tjedno se sastaju za formaciju, komunikaciju i razlučivanje; dvaput mjesečno imaju duhovnu obnovu; sudjeluju u provincijskoj dinamici “malih” bratstava; imaju dio nastambe raspoloživ za prihvata.

2. Nazočnost, ucijepljena i u duhu malenosti

(usp. *GGKK* 64)

Nadahnujući se, po sv. Franji, kako braća trebaju ići po svijetu, bratstvo si predlaže da će: priznavati Boga kao vrhovno i jedino dobro (usp. *GGKK* 65); prigrliti stanje malenih u društvu našega vremena (usp. *GGKK* 67); svjedočiti evanđeoske vrijednosti u sadašnjem društvu (usp. *GGKK* 67); dijeliti potrebe najmanjih i nenasilnim djelima zalagati se za obranu prava (usp. *GGKK* 68 i 69); radosno si priskrbljivati sredstva za uzdržavanje (usp. *GGKK* 77 i 78).

Svakidašnje pozornosti da se te svrhe ostvare bit će usmjerene na sljedeće: da, u granicama mogućega, živimo istim životom ljudi te četvrti; da sva braća budu djelatni u poslovima kućanstva; da – po izboru bratstva – obavljamo i plaćeni posao; da se uključujemo u društvene pokrete četvrti.

PROVINCIJA ZAPADNE FRANCUSKE

(*SAINT PALAIS*)

Geopolitički kontekst baskijskih zemalja

Baskijske su zemlje smještene između Španjolske i Francuske, prožete Pirinejima, na zapadu s pogledom na Atlantski Ocean. Obala je posjećena turistima, a unutrašnjost je osobito ratarski kraj, s ponekom malom industrijom i trgovačkim središtima.

Donapaleu-Saint Palais je gradić od 2000 stanovnika. Trgovačko i upravno središte jednog “kantona” od 8000 stanovnika.

Povijest i jezik baskijskih zemalja su vrlo drevni. Baski stoljećima zahtijevaju vlastitu samostalnost koja je u Španjolskoj djelomično priznata, ali ne u Francuskoj.

Crkva je, s povijesno jakom prisutnošću, zadugo bila mjestom sjećanja za baskijski jezik i kulturu, osobito preko liturgije. Ali mladi borbeni autonomisti ne dolaze više iz crkvenih krugova, štoviše često su veoma kritični prema Crkvi. Neki govore o razdoru među militantima, često mladima, veoma ispolitiziranima, i drugim stanovnicima koji traže nenasilne putove do samostalnosti.

Povijest radjanja bratstva

Franjevci su nazočni od 1851. godine, preko baskijskih fratara s juga koji su se ovamo povukli iz Španjolske. Poslije izгона koji je odlučila Francuska (1880. i 1903. godine) franjevci su se 1938. godine vratili sa zadaćama prihvata i formacije.

Od 1972. do 1984. godine pokušali su i novi oblik nazočnosti: dva su brata živjela u iznajmljenom stanu radeći posao ratara i stavljajući se na raspolaganje u poučavanju mladih. Zbog prerane smrti dvojice braće to je iskustvo završilo, ali je sjećanje na njih još živo u narodu.

Godine 1990. bratstvo je trebalo premisliti svoj projekt: to čini koristeći pomoć stručnih svjetovnjaka i osnivajući udruženje Zabalik (otvoreno svima).

Zabalik: otvoreni svima

Udruženje je razvilo djelatnosti koje su već ranije obavljali u ograničenom obliku: projekt se bratstva ocrtava u riječi: prihvata i otvorenost.

Oni koji "koračaju"

Saint Palais je postaja na putu za Santiago di Compostela: godine 1999. prihvatili su 1360 hodočasnika, šest puta više nego 1993. godine. Riječ je o uvjerenim vjernicima, o osobama koje traže ili, ponekad, o nekom tko se zanima za napor u "natjecateljskom" smislu: ipak ostaje mogućnost odnosa i navještaja evandjelja.

Putnici bez stalnog boravišta

Imaju dvije sobe čuvane za njih. Godine 1999. bilo ih je 240: obično prespavaju samo jednu noć a ponudi im se i jedan obrok.

Prihvata skupina

U kući godišnje imaju više od 300 susreta. Već od početka su izabrali da svoje dvorane i strukture stavljaju na raspolaganje drugim udruženjima, također i "alternativnima": crkvenim pokretima, baskijskim kulturnim i političkim udruženjima, seljačkim alternativnim udruženjima (biološkom...), karitativnim udrugama... Na taj se način podupire susret između vjernika i nevjernika, zahvalnih za prihvata koji im pružaju fratri i svjetovnjaci.

Prihvata osoba za duhovnu obnovu ili za odmor

Prolaznici, ali i stanovnici mjesta, traže duhovnu pratnju: "Fratri su duša kuće".

BRATSTVO "SANTURTZI" BIZKAIA

(Franjevačka provincija Arantzazu, Španjolska)

Uvod

Slijedeći prijedlog provincijskog kapitula 1988. godine u pogledu stvaranja bratstva uključenog među siromašnima, skupina braće je odmah počela prve korake da se ostvari kapitulna zadaća.

Poslije više sastanaka, razmišljanja i provjera s provincijalnim ministrom, u svibnju 1989. godine projekt franjevačkog bratstva uključenog među siromašne bio je predložen na odobrenje defnitoriju.

Što se tiče sjedišta maloga bratstva, tražilo se na različitim mjestima, razgovarajući s mještanima. Izbor je napokon pao na Santurtzi, četvrt San Juana jer je veoma rubna četvrt i u njoj postoji duhovna skrb ograničena samo na nedjelju.

Od samog početka bratstvo je se postavilo u stav da se "osjeća u hodu" i, stoga da produbljuje poznavanje stvarnosti u kojoj živi kako bi se ostvarilo sve ucjepljenije uključivanje kroz trajnu preinaku načina života, stila nazočnosti i rada. Sve to sa svrhom da pruži "izričiti" navještaj evandjelja po svjedočenju života, a da se zbog toga ne odrekne "obrazloženja naše nade" (usp. 1Pt 3,15).

Bitne crte projekta života, utjelovljenog u četvrti Santurtzi, mogu se ovako iskazati: bratstvo poslano od provincijskoga bratstva da navješta evandjelje kroz prisutnost, kroz duh molitve i pobožnosti, malenost, prihvata i dijeljenje života sa siromašnima.

1. Živjeti bratstvo kao nazočnost

(usp. GGKK 38)

Nasljedujući način života što ga je Gospodin objavio sv. Franji i potaknuti uputama Konstitucija, braća, smatrajući

*“Od Samog početka
bratstvo je se postavilo
u stav da se osjeća u hodu”*

Uporišta i moguća otvaranja

Snaga je bratstva u tome da polazi od zbiljskih potreba i očekivanja ljudi koje susreće: to je stalni rad *razlučivanja znakova vremena*. To je mjesto označeno suvremenim traženjima našega društva: društva u hodu, u traženju sebe i prihvatilišta gdje se zaustaviti i pronaći brata raspoloživog za slušanje i sposobnog da pomogne kako bi se iščitala vlastita povijest.

Već 10 godina Zabalik je tražio da bude otvoren tim izazovima, kroz suradnju fratara i svjetovnjaka. U projektu svatko ima svoju ulogu, jedinstvenu i nadopunjujuću. To je za franjevce način da žive *izvlaštenje*; nisu posve “u vlastitom domu”, iako imaju samostojan život unutar većeg projekta.

Već smo govorili o rascjepu u baskijskim zemljama, političkom i religioznom rascjepu. Sve osobe iz mjesta su naglasile veliku vrijednost međunarodnoga bratstva koje bi moglo biti konkretnim znakom mogućeg pomirenja, proročkim mjestom iz kojega bi mogla izići nova riječ za osobe zatvorene u to stanje.

Novi pozivi

Hodočasnici

Mnogi su hodočasnici žudni da spoznaju, da izaberu ono što ih hrani ili ne. Osim prihvata bilo bi moguće ponuditi:

- jednostavan liturgijski život, obilježen našom franjevačkom duhovnošću,
- razlaganje franjevačkoga života i duhovnosti;
- prvi pristup baskijskim zemljama i jeziku.

Neki traže da mogu duže boraviti, kako bi ih se moglo duhovno pratiti.

Pratnja je moguća i u “zajedničkom hodu” s hodočasnici-ma prema Santiagu. Dvojica bi braće mogla biti raspoložena za pratnju poneke skupine.

Oni koji su bez stalnog boravišta

Njihov prihvata je bitni dio identiteta kuće koju podržavaju i novčano pomažu građanske ustanove. Danas je taj prihvata malo po strani o odnosu na sve ostalo.

Možda bi se moglo misliti na mjesto postupnog uključivanja za osobe s poteškoćama (usp. La Foresta u Italiji). Ima jedna kuća u blizini, vlasništvo jednog člana Zabalika, koja bi mogla odgovarati; važno je izbjeći da sve padne na leđa jednog jedinog brata: treba ostati zalaganjem cijelog bratstva, premda sva braća nisu osobno uključena.

Prihvata skupina

Kuća je živa upravo zbog svih skupina koje dolaze. Možda bi se mogao produbiti dijalog s tim osobama. To bi od braće zahtijevalo da dobro poznaju ono što se događa u baskijskim zemljama, i da nauče jezik.

Osobe iz naše blizine nam kažu kako bi za njih bio neshvatljiv prihvata hodočasnika bez prihvata mještana.

Otvorenost društvenom i dijecezanskom životu

Mons. Jean, župnik u Saint Palaisu, koji je biskupski vikar za to područje, pokazao je zanimanje biskupijskog vijeća za taj projekt i raspoloživost da se o njemu zajednički razmišlja. Ondje je i manjak svećenika pa bi nazočnost franjevac, koji dvojica po dvojica naviještaju evandjelje, mogla biti novi način da se oživi naše itinerantsko poslanje.

Zaključak

U Saint Palaisu su prisutni mnogi pozivi i izazovi koji se danas postavljaju društvu i Crkvi.

Već godinu dana je nazočan samo jedan jedini franjevac, potreba da se obnovi nazočnost je neodgodiva. Braća koja žele dijeliti to iskustvo nadopunjavanja među braćom i svjetovnjacima trebali bi prije svega otkriti mjesta i prilike, oslu-

padu prošle godine, u našem samostanu u Rezzatu (BS), bio je dvodnevni seminar o umijeću pripovijedanja. Vodio nas je Roberto Anglisani, jedan od dvojice glumaca koji su ostvarili predstavu: "Francesco a testa in giù". Na tom je tečaju sudjelovalo oko 15 braće među kojima i neki studenti venecijanske i lombardske provincije.

Otvorena radionica

Kao što se može uočiti više je projekata u izradi nego li onih ostvarenih. U hodu smo zamijetili kako ne trebamo programirati svaku stvar, nego trajno ostati otvoreni nadahnućima Duha Svetoga. Osjećamo se kao vodjeni za ruku i ustvrđujemo kako se nacrt određuje malo po malo ostvarujući se. Imamo čvrste točke što se tiče našega života s Bogom i bratškoga života, dok smo otvorena duha i srca da prihvatimo poticaje, koje nam Duh daruje po osobama i događajima, a koje su korisnije za ostvarenje Božjega kraljevstva na ovoj zemlji.

nekoliko dana, u kojemu se – živeći Pravilo sv. Franje za samotišta - posvećujemo *Lectio Divina*, klanjanju, molitvi, studiju i odmoru.

Život *ad extra*

Za ovu pastoralnu godinu sudjelujemo u svim pučkim misijama koje programira naša provincija jer to je i izričita zamolba definatorija.

Osim toga, slijedeći smjernice našega biskupa, razradit ćemo i program poslije-misija kako bismo nekoliko mjeseci pratili župe u osjetljivom trenutku kad se gase zanosna svjetla pučkih misija i kad treba ponovno krenuti s redovitim pastoralom.

Od prije nekoliko dana raspolažemo s jednim starim sredstvom (*camper*), koji je još uvijek vrijedan i kanimo ga upotrebljavati na različite načine. Npr. kao pokretno središte za slušanje, kao sredstvo kojim ćemo stići “dalekima” ondje gdje se nalaze: diskoteka, tržnica, pučka slavlja, itd.

Izabrali smo izričito naviještanje evandjelja. U tom smislu spominjemo jednu zanimljivu stvar, a to je da postoje neki svjetovni pokreti koji već mnogo godina obavljaju ovu djelatnost. Jedan od dvojice braće je sudjelovao u tečaju evangelizacije koji je održao pokret *Obnove u Duhu*, tečaj za svjetovnjake koji je dostupan i onim osobama koje nemaju naslove viših studija. Obuhvaćao je pouke i dinamiku skupine. Posljednjih dana održane su i misije. Središnja jezgra tečaja bila je usvajanje kerigme, kako u sadržajima tako i u načinima naviještanja. U *Kerigmi*, četirima klasičnim točkama apostolskoga propovijedanja: a) Isus i odrješenje Božje, b) naš odgovor vjere i obraćenje, c) dar Duha Svetoga, i d) uspostavljenje i ulazak u kršćansku zajednicu, prethodi navještaj ljubavi Božje za “tebe sada” i do vijeka. Učinak i reakcije na ovu vrstu navještaja su bili iznenadjujući.

Na kraju želimo spomenuti jedan pothvat koji smo započeli zajedno s putujućim bratstvom Emilije-Romagne. U listo-

škivati osobe, razlučivati i moliti da dospiju do nekog novog projekta.

Potrebne kvalitete

Volja da se živi novi projekt bratstva, a ne vlastiti osobni projekt.

Sposobnost stvarne suradnje s laicima u svakidašnjim ostvarivanjima projekta.

Radoznalost i simpatija prema baskijskoj kulturi, kako bi se do u dubinu shvatili pokreti koji je pronađu (zbog toga potreba da se poznaje jezik).

Sposobnost slušanja i duhovne pratnje.

Poznavanje jezika kako bi se moglo prihvaćati brojne hodočasnike koji dolaze iz cijele Europe.

*“Kuša se živjeti
s narodom
u evandjeoskoj
jednostavnosti
i u bratskoj ljubavi”*

EVANGELIZACIJSKO PUTUJUĆE BRATSTVO

(Lombardska Provincija Sv. Karla Boromejskog, Italija)

Počeci

Na provincijalnom kapitolu 2000. godine, Lombardska je provincija Sv. Karla Boromejskog (Milano) odlučila uspostaviti jedno putujuće evangelizatorsko bratstvo. Zamisao je nastala u godinama koje su prethodile kapitolu i o njoj su raspravljala sva bratstva provincije; gledajući opadanje broja osoba koje dostižemo uobičajenim oblicima apostolata (župe, pučke misije, različite propovijedi...) postalo je neodgodivo pronaći nove oblike evangelizacije.

Projekt je u razdoblju ostvarenja jer je malo vremena prošlo od te odluke: trenutno su s punim vremenom uključena dvojica braće (jedan svećenik i drugi nesvećenik), koji su u Saianu (BS), u bivšem sjemeništu Provincije, koje sada nastanjuje zajednica *Mondo X* za povrat ovisnika o drogi. Mjesto je izabrano jer ne zahtjeva trajnu nazočnost i trajnu pastoralnu pomoć; to braći omogućuje da se udalje kad je god potrebno za putujuću evangelizaciju. Prva je godina posvećena osobito traženju i suočavanju s drugim sličnim iskustvima, osim što je bila u osluškivanju očekivanja mjesne Crkve. Projekt koji se ostvaruje je sljedeći:

Život *ad intra*

U svom zajedničkom životu nastojimo dati prednost slušanju riječi Božje, Euharistiji i bratskom životu. Kako bismo to postigli, ovako smo razdijelili naše vrijeme:

Redovito vrijeme, u kojemu živimo život sličan onom u bilo kojem našem samostanu.

Vrijeme misija, kad se posve posvećujemo ljudima.

Vrijeme samotišta, koje dolazi odmah nakon misija i traje

“U svom zajedničkom životu nastojimo dati prednost slušanju riječi Božje, Euharistiji i bratskom životu”

PRVA ITINERANTSKA (PUTUJUĆA) ZAJEDNICA

(Provincija Sv. Korejskih mučenika)

Zamisao da se osnuje putujuća zajednica predstavljena je i raspravljena na provincijalnom kapitolu 1988. godine, i otada se je nastavilo proučavati je, iako se njezino ostvarenje, zbog oskudice braće i nedostatka dragovoljaca, nije odmah ostvarilo. Na provincijalnom je kapitolu 1994. godine donesena konačna odluka i bratstvo je osnovano 1996. godine na jednom otoku na jugu Zemlje, u Bogil-Do, na području biskupije Kwangju. Otada su braća služila osamljenim i napuštenim župama.

Bratski život

Trenutačno dvojica braće (jedan svećenik a drugi nesvećenik) žive u župnoj zgradi Dong-Kang, dvije sobe i kuhinja; bratstvo je otvoreno svima i posjetitelji koji to žele mogu s braćom ostati. I jer im je zadaća živjeti s mjesnim pukom, dnevni je red veoma prilagodljiv. Večer je, ipak, osim u osobitim prilikama, vrijeme koje braća sebi pridržavaju. Budući da je teško očuvati ozračje šutnje kad se je zajedno s pukom, svaki brat si mjesečno uzima vrijeme za osobno povlačenje, jedan ili dva dana. Na početku je provincija pomagala bratstvo, ali sada se ono samo uzdržava. Braća koja manualno rade s narodom ne prihvaćaju sigurne plaće, nego - zahvaljujući velikodušnoj pomoći župljana i naroda (riža i druga hrana) – ne trebaju skrbiti za svoju svakidašnju hranu. Za druge potrebe (npr. za troškove kombija koji im služi za prijevoz) koriste nadoknade za sv. mise. Kuša se živjeti s narodom u evandjeoskoj jednostavnosti i u bratskoj ljubavi.

Djelatnosti

Prioritet je pastoralna skrb za osamljene župe (mise, ispovijedi, kateheze, pohod bolesnika...), ali braća su korisna tako

što u fizičkom radu i poučavanjem pomažu stanovnicima zadruge; uz to je tu i asistencija franjevačkim svjetovnjacima tog kraja i propovijedanje duhovnih obnova kad ih za to zamoli neki svećenik za svoju zajednicu.

Programi i budućnost

Programi: nastojati pomoći župljanima da započnu proizvodnju kvasca što bi župi pribavilo potrebna sredstva; posvetiti veću pozornost duhovnoj obnovi župljana; predviđajući svoj odlazak iz toga mjesta braća razmišljaju da pošalju nekog profesionalnog katehetu/sticu svjetovnjaka i da nabave jedno vozilo za župu.

Budućnost: da bi dali veću stabilnost i razvoj kako u duhovnom životu tako i gospodarskom stanju župe braća misle kako je, za ovaj čas, bolje da ostanu; kad pronadju nekog profesionalnog katehetu/sticu i kad nabave vozilo braća će moći napustiti to mjesto i započeti negdje drugdje. Ideal bi im bio da svake dvije godine mogu mijenjati mjesto.

koju besplatno i bez nadoknade pružaju drveća, hladna jutra, dani suncem okupani, snijeg, ptice i zvjezdane noći. Taj Božji dar, kroz stvaranje, nastavlja nas voditi i ostaje jedno od ključnih “mjesta” za kontemplaciju, jedan od naših učitelja.

Naša želja

Svoje iskustvo života željeli smo podijeliti i željeli bismo upoznati i iskustva drugih franjevaca.

Pridruženi smo drugim zajednicama, franjevačkim i inim, rasutim po svijetu. Osjećamo kako kontemplativni duh poziva mnoge od nas da se nanovo založimo u svijetu, da oblikujemo pravedniji društveni poredak, da otkrivamo čudesnost reda što ga je Bog utisnuo u stvari, po našim odnosima koji nas pozivaju na unutarnju i izvanjsku puninu mira: Shalom.

Znamo da mnogo trebamo naučiti i pružati. Puni smo strahopoštovanja i zahvalnosti za ono što je Bog po svima nama učinio i želi činiti.

ci i dnevna zaduženja jednako raspodijeljeni među nazočnicima, u sigurnosti svetosti posla i kao prigoda da se oblikuje zajednica; svrhovite djelatnosti oblikuju osobu i naše odnose života.

S vremenom smo više puta bili oblikovani življenjem obiteljske protege. To je mnogim osobama pružilo iskustvo ozdravljenja i nade da žive obiteljski život u njegovim šarolikim oblicima. Kako studenti tako su i gosti bili formirani tim obiteljskim iskustvom sve do te mjere da su ponovno razmislili o svom napredovanju u poslu i projektima života. Dar što ga naš obiteljski život na Brdu pruža gostima je “prenosiv” i bitan; može biti ponesen kući besplatno, jer formacija i preobrazba koju pruža, jednostavno i prije svega, jest ona koja se tiče srca i osobe.

Smisao za humor, osmjeh i toplina naših stambenih prostora prihvaćaju i pružaju prihvrat svima nama, dajući nam odvažnosti da nastavimo u svom obraćenju.

Blagoslovljeni smo jednostavnim karizmom u kulturi i u ozračju koje skrbi za nas.

Ništa složenoga: uvijek tražimo jednostavnost i usredotočeni smo na Boga u bitnome.

Povjerenje koje nam je darovano krštenjem čini se da ohrabruje studente i druge goste da poduzmu nove putove, nove oblike služenja i upravljanja. Mi smo braća vidjeli mnoge mlade kako se pridružuju u volonterska udruženja, u nacionalnom i međunarodnom služenju.

Pjesma stvorova

Na početku smo bili privučeni pitomim prostorima, šumama i brežuljcima. Toliko smo naučili živjeti tu i već od početka smo uzgajali voće i povrće, sadili cvijeće i skrbili za šumu. Priroda, divlja ili njegovana, koja nas okružuje naučila nas je da cijenimo Franjinu radost u odnosu sa svim stvorenjima. Više nego od ljudske zajednice bili smo dirnuti od blagodatni

BRATSTVO U KANG-UNGU

(Koreja)

Početak

Godine 1967. mi franjevci smo započeli raditi u župi u Chumunchinu, koja je smještena otprilike pola sata od sadašnjeg bratstva.

Iz raznih razloga godine 1997., poslije 30 godina, odlučili smo vratiti župu biskupiji i zamolili smo biskupa da smijemo raditi unutar njegove biskupije.

Biskup nam je to vrlo rado dopustio. Jedna od djelatnosti koje nam je preporučio bila je izgradnja središta za stare, nemoćne, itd. Ipak nas je ostavio slobodnima da živimo i radimo u duhu franjevačke karizme.

Odlučili smo se za bratstvo koje će ostvariti neko novo iskustvo u provinciji. U roku od godine dana odlučili smo se za bratstvo bez kuće i bez vlastitih djelatnosti. Bratstvo koje bi se posvetilo pomoći drugima u njihovu poslu i to bez vlastite kuće kako bi se u slučaju potrebe moglo lakše prijeći u drugo mjesto.

Bratstvo

Od samog smo početka dvojica braće od kojih je jedan svećenik. Nedavno nam je došao pomoći, privremeno, jedan drugi brat nesvećenik.

Živimo u iznajmljenoj kući od dva kata. Stanujemo na drugom katu koji ima tri sobe i boravak s kuhinjom. Na prvom smo katu jednu sobu preuredili u kapelicu, a ostali prostor upotrebljavamo za druge djelatnosti. Trenutno ondje, privremeno, stanuje nekolicina invalida.

Dan započinjemo božanskim časoslovom i misom s meditacijom, što otprilike traje sat vremena.

Djelatnosti

Kad radimo u župi Chuminchinu, jedan brat skrbi za franjevačke svjetovnjake toga kraja i za skupinu invalida.

Franjevački svjetovnjaci pripadaju različitim župama od kojih su neke udaljene više od sat vremena. Podijeljeni su u četiri područja i brat ih u svakom od područja susreće jednom mjesečno. Poslije u dva područja imamo mjesečne susrete na kojima sudjelujemo obojica, jer treba slaviti i Euharistiju.

Invalidi žive u svojim kućama. Neki su oženjeni i gotovo svi rade.

Brat koji je za to zadužen pohađa ih u njihovim kućama, upriličuje mjesečne susrete za pojedine skupine, pomaže da izidju iz kuće oni koji to ne mogu sami ili im je to veoma teško, itd.

Isti se brat zalaže da svake nedjelje vozilom doveze na misu neke starije koji su daleko od crkve i nemaju dobre autobusne veze.

Posao brata svećenika nadilazi rad u župi i druge sakramentalne djelatnosti.

U gradu Kang-Nungu ima šest župa, a u susjednom gradu ih je sedam. Samo jedna od tih župa ima kapelana.

U kasno poslijepodne svake subote slavi misu u jednoj bolnici gdje je jedna redovnica zadužena za duhovnu pomoć bolesnicima, a i druge sestre rade u bolnici. Navečer ima drugu misu u jednoj od župa. Svake nedjelje slavi tri mise i ispovijeda u različitim župama. Nazočan je u župama nedjeljama ili radnim danima ili na određeno vrijeme kad je župnik zbog različitih razloga odsutan. Ponekad je time zauzet cijeli mjesec.

Jednom mjesečno, u drugu nedjelju, skrbi za jednu misijsku postaju koja je udaljena od župe.

Svakog petka od 14 do 15 i od 17 do 21 sat je na raspolaganju za ispovijedanje ili za razgovor svima koji to žele u središnjoj župi grada.

Poslužuje i različite redovničke zajednice: misa, ispovijedi...

Koji put je poneka skupina tražila pomoć u proučavanju Biblije. Ili je poučavao katekizam neke skupine vojnika u obližnjoj vojarni.

iz udaljenijih mjesta. Mogu biti pojedinci ili skupine uključene u život Crkve, u pastoral zatvorenika, siromašnih, alkoholičara i ovisnika o drogi, osima toga tu su i osobe koje rade u obiteljskom pastoralu.

Thomas Merton je spomenuo kako se je samotničko naslijeđe nastalo poglavito kao svjetovni pokret putujućih propovjednika u traženju brežuljaka za povlačenje, za odmor i obraćenje. Rekao nam je kako je Franjo pripadao toj struji i od nje je zahvatio drevnu mudrost pustinje, izvornu glad i žeđ za utjelovljenim Bogom, jednako kao i radost i revnost u propovijedanju evandjelja kao radosne vijesti kako siromašnima tako i bogatima. Njegov zanos – i naša želja da ga pružimo osobito današnjim mladima – nuka nas da nastavimo.

Otvorena zajednica

Naša je zajednica već od početka bila "otvorena" zajednica, sastavljene od pod-zajednica koje sudjeluju u odlučivanju, u pripremanju obroka, u radosti kušanju istih, u čišćenju i skrbi za kuću, sve do predvodjenja svagdašnje molitve. Naše homilije, utemeljene na svetim tekstovima, uvijek su dijalozi s članovima zajednice koja se je okupila. To zalaganje za *otvorenost* znači nepostojanje klauzure; gosti žive s braćom, braća žive među gostima u kući i u samotištima. Molitve su, obro-

svim stvorenjem po kontemplaciji i zajedničarskom iskustvu pravednosti Božje, ljubavi i mira u svakidašnjem suvremenom životu. Život na Monte Ireneo teži za traženjem onoga što je bitno: prisutnost Boga, drugih, samih sebe i zemlje. Oni koji dijele poslanje *Monte*, ujedinjuju se Isusu u činjenju novima svih stvari po stvaranju i formaciji zajednice koja nadilazi pojedino mjesto i koja je otvorena svim narodima, dobima i kulturama”.

Niče samotište - Ritiro del Monte

Ritiro Francescano del Monte (Franjevačko samotište Brda), uključeno je kao neunosna ustanova u državu New York 29. lipnja 1982. godine. Poslije više od dvije godine traženja nadjen je posjed u gradu West Clarksville u kneževini Allegany, oko trideset milja istočno od *campusa* Sveučilišta Sv. Bonaventure. Iz godine 1984., kad je bila jedna kuća s dvije spavaće sobe na površini od 228.000 četvornih metara i nekoliko šatora u kojima se neki od nas spavali, i jednog drugog šatora korištenog za molitvu i za slavlje Euharistije, *Monte* je došao do toga da ima kapelu, kuću za zajednicu, sedam malih samotišta, vrt sa stazama, jezerce i druga mjesta na kojima gosti mogu pronaći samoću i bratski život.

Naši gosti dolaze iz susjednih sela i gradova, ali jednako i

Jedan se je brat, koji je tu bio jednu sezonu, pridružio skupini volontera u gradu posvetivši se skrbi da opere neke starije koji su sami u kući.

Želimo malo proširiti svoje djelatnosti, ali za sada nam je to nemoguće.

*“Putujuće je bratstvo
misijsko bratstvo koje
živi naizmjenična vremena,
u molitvi, bez novaca
i bez stalnog boravišta,
u prosjačenju”*

FRANJEVAČKO BRATSTVO DI MONTE IRENEO

(West Clarksville, N.Y., SAD)

Predgovor

Za vrijeme burnih, teških i ponekad nasilnih šezdesetih i sedamdesetih godina i u nezgrapnom *campusu* Sveučilišta Sv. Bonaventure, u zapadnom dijelu New Yorka, SAD, započinjalo je novo traženje pravde i nenasilja nastalih iz duhovnosti.

Raskidajući s iskustvima samostana i tražeći da se bude s mladima, Dan Riley se je našao gladnim mira, glad koja ga je združila sa zaštitnikom Sveučilišta, sv. Bonaventurom, koji je također “žudio za mirom”. Bonaventura i cijela naša franjevačka baština pomažu nam da spoznamo kako je “Krist mir naš”. Mladi i stari traže da nanovo vide utjelovljenje te istine, ne samo u djelatnostima nego i u našem načinu života, u molitvi i djelovanju.

Željeli smo izaći iz okvira sebične američke kulture. Željeli smo skrenuti s uske staze rastućeg materijalizma i društvene nestalnosti da nadjemo neki novi put. Moljasm, istraživasm, proučavasm i bijasm oblikovani od našega drevnoga “Putu” između brda i trgova; između planine Ireneo i sveučilišnoga *campusa*. Znali smo da nam je potrebno neko mjesto za mlade i stare, za studente, nastavnike, braću i sestre, mjesto posvećeno “molitvi i mirnom odmoru”. Ali to je više nego “mjesto”, te su studenti otpočetak govorili: “idemo na planinu kako bismo smo sišli u dolinu”.

Studenti sveučilištarci, sestre franjevke, svjetovnjaci i braća, tvorili su tijelo poticatelja i povjerenstva. Izradili su misionarsku izjavu namjere utemeljene na našoj franjevačkoj baštini, dok su se učvršćivali odnosi s našom provincijom i sa Sveučilištem Sv. Bonaventure.

Temeljno načelo naše izjave jest: “ukorijenjena u franjevačkoj baštini, zajednica Monte (Brdo) Ireneo se zalaže za jedinstavno, radosno i ozdraviteljsko zajedništvo s Bogom i sa

*“Puni smo
strahopoštovanja
i zahvalnosti
za ono što
je Bog po svima
nama učinio
i želi činiti”*

PROJEKT ŽIVOTA ITINERANTSKO (PUTUJUĆE) BRATSTVO

(Italija-Rumunjska)

Predgovor

Dolazeći iz različitih provincija okupili smo se u St. Pierre (Toulouse-Francuska), središtu “Zajednice Janjeta - Comunità dell’Agnello”, kako bismo zajedno proučili projekt života za *putujuće bratstvo*.

Polazeći od himna iz poslanice Filipljanima (2,1-11), poslušali smo izazove *Novo Millennio Ineunte* i ponovno pročitali franjevačke izvore i GGKK. Poslije nekoliko dana rada, podržani liturgijom zajedno s “Comunità Agnello” i Riječju Božjom, uspjeli smo поближе odrediti projekt.

Odmjeravajući životne opasnosti i poteškoće “na putu”, došli smo do zaključka kako *putujuće bratstvo* može biti naš način da slijedimo stope Krista siromašnoga i raspetoga.

Projekt za putujuće bratstvo

Putujuće je bratstvo misijsko bratstvo koje živi naizmjenična vremena, u molitvi, bez novaca i bez stalnog boravišta, u prosjačenju, kako bi svjedočilo *Christi vivendi forma*.

1. Duh molitve i pobožnosti

Putujuće je bratstvo “kontemplativno” bratstvo. To je duhovni, mistički hod koji nas stavlja u traženje „siromaha“. Mi ne tražimo da dostignemo neki društveni sloj kao takav. Želimo prije svega slijediti Isusa: usvojiti njegov hod poniženja, poslušnosti sve do križa: uputiti se siromasima i slijediti Isusa.

Prvenstvo, dakle, treba biti dano molitvi i dijeljenju Riječi.

U slušanju Riječi dajemo prednost čitanju Evandjelja (usp. PPr 1: “*Pravilo i život Manje braće jest ovo: obdržavati sveto evandjelje Gospodina našega Isusa Krista*”).

Bratstvo si pridržava mnogo vremena za osobnu molitvu: klanjanje, meditaciju Božje riječi, itd.

2. Bratski život u zajednici

Za vrstu života na putu bratstvo treba biti mala skupina (3 – 4 osobe). Programiranje života bit će učinjeno zajedno na čestim kapitulima, čak i svakodnevnim. Povremeno (jednom tjedno) bit će preispitivanje života i učestalije bratsko ispravljanje.

Svaku večer kod Povečerja tražit će se uzajamno praštanje.

Kadgod se živi na područjima gdje već postoje franjevačke zajednice neka s njima održavaju bratske i prijateljske odnose. Mogu se predvidjeti i razdoblja ili dani odmora i povučenosti u tim samostanima (npr. nedjeljom...).

Kad je bratstvo doseglo određenu čvrstoću može se procjenjivati prikladnost da se prihvate drugi redovnici, svećenici i/ili laici, koji hoće dijeliti to iskustvo.

3. Malenost

Bratstvo živi bez novaca i bez stalnog boravišta, proseći hranu i konačište kad je potrebno.

Taj izbor dovodi bratstvo da dijeli život siromaha na putu (NPr IX,2: "... i moraju se radovati kad se kreću među priprostim i prezrenim osobama, među siromasima i slabima, bolesnima i gubavima i među onima koji prose pokraj puta").

Siromasi postaju našom obitelji kao što mi možemo postati obitelj za njih.

Izboru prosjačenja ja svrha svjedočiti siromašnoga Boga koji kuca na ljudsko srce: prositi je način da se bude nositeljima Radosne vijesti i da se mogne dati Isusa (Dj 3,6: "*Srebra i zlata nema u mene, ali što imam – to ti dajem: u ime Isusa Krista Nazarećanina hodaj*").

i sestara imaju 60 godina; samo je jedan brat tek prešao 70 godina (i možda je najživiji!).

Čudesna stvar tog rada za Gospodina je to što u njemu nikad nema promašaja. Možemo si dopustiti da se izložimo opasnosti, da započnemo neki projekt i bez znanja što će se dogoditi. I ako ne uspije možemo otići pjevajući, jer nastojali smo služiti Gospodinu.

Crte vodilje za služenje

1. Smatramo da naš život življen u duhu sv. Franje čini naše temeljno služenje; ne želimo služiti siromaha, nego biti siromasi i posluživati braću i sestre.
2. U svom posluživanju ne nastojimo samo ponuditi hranu, odjeću i sklonište, nego i izgradjivati odnose s onima koje susrećemo i pobrinuti se za njih na osoban i pojedinačan način.
3. Želimo učiniti osobitim napor da služimo svoje sestre i svoju braću, dijeleći njihovu borbu za pravdu.
4. Nastojimo pomoći sve koji nam dolaze da rastu u svom odnosu s Bogom, i da budemo otvoreni za pomoć koju nam daju da i mi rastemo u svom odnosu s Bogom.
5. Obećavamo si uzajamnu ljubav, poštivanje i uvažavanje jedni drugih, i zajedno, kao skupina, zalažemo se da ostanemo prilagodljivi i otvoreni vodstvu Duha Svetoga.
7. Uzdržavat ćemo sebe i svoje služenje svojim radom i prošnjom milostinje. U traženju sredstava izbjegavat ćemo utjecanje službenim programima i povjeravat ćemo se dobroti pojedinih osoba.

Kako šira zajednica tako i pojedine manje zajednice, u različitim vremenima, napuštaju područje kako bi neko vrijeme proveli u kontemplaciji, razmišljanju i provjeri

Kako se radi

Nemamo ravnatelja, nema “šefa”: radimo kao “družina”. Svaki se tjedan susrećemo kao skupina i raspravljamo o onom što se dogodilo, odlučujemo crtu ponašanja i planiramo budućnost, sve dogovorno. Odluke donosimo zajednički. U služenju pak mijenjamo uloge svaki dan tako da svaki, koliko je to moguće, čini sve. To odražava jednakost među nama i promiče stručnost služenja kod svih onih koji su u to uključeni.

Služenje se proširuje

Odgovarajući potrebama ljudi, služenje je tijekom vremena dodalo i noćno sklonište za beskućnike, trgovinu koja je skrbi-la za odjeću onima koji si nisu mogli priuštiti da si ju kupuju, i danonoćno prihvatno središte za žene koje im pomaže da izađu iz svojih opasnih prilika da si povrate samopoštovanje, tako da postanu osobe kakvima ih Bog hoće. Ti različiti vidovi našega služenja stvoreni su tako što smo osluškivali naše ljude i učili od njih. Uvidjeli smo novu potrebu i nastojali samo odgovoriti.

O *St. Francis Inn* – o našem djelovanju i o našem životu – napravljen je i dokumentarac s naslovom “There is a Table for Four” (Stol za četvoricu). Prikazan je na nacionalnoj TV i bio je često ponavljan, osobito u božićno vrijeme. Može se dobiti i preslika na poziv +1-800-299-7729 ili putem faksa (518) 452-3956.

Vodstvo *St. Francis Inn* je različite dobi: volonteri na godinu dana (poznati kao Franjevačka služba volontera - *Franciscan Volunteer Ministry*) ne prelaze 20 godina; neki od braće

4. Evangelizacija i poslanje

Izbor da se Radosna vijest nosi siromasima nije isključiv jer smatramo da se prijateljskom nazočnošću među njima može otvoriti odnos sa svima, bez isključivanja osoba. Siromah nije društveni sloj kojem se treba okrenuti, nego je srce čovječanstva: nasljeđujući siromašnoga Isusa to se srce može doseći i kroz njega se otvoriti navještaju Radosne vijesti svim osobama: bogatima/siromašnima, zdravima/boleznima, djeci/starcima, nevjernicima ili drugim religijama.

Bratstvo osobama koje susreće pruža prijateljsku i bratstvu nazočnost po kojoj se želi priopćiti, pomoći da se upozna Isus i njegovo evanđelje (usp. dva načina evangeliziranja po NPr 16).

Projekt je još otvoren

Svjesni smo da taj projekt, tako ocrtan u svojim bitnim crtama, može isključiti braću koja itineranciju shvaćaju na neki drugi način. Ipak smo dali prednost tome da predočimo jasan projekt s nekoliko temeljnih izbora, radije nego da ostavimo neodređenima neke vidove, i to ne stoga da se stavimo nasuprot drugim načinima življenja itinerancije, nego da braći koja se zanimaju pružimo mogućnost da jasno upoznaju vrstu života koji namjeravaju prigrliti.

Smatramo pak prikladnim da različite projekte itinerantskog života treba uskladjivati među njima, i da bude mogućnost izmjene iskustava među njima.

Pošto smo dugo raspravljali o tri mogućnosti ustrojavanja (1. Medjunarodno bratstvo; 2. Medjuprovincijsko talijansko bratstvo; 3. Provincijalno bratstvo) nismo došli do nekog rješenja koje bi bilo bolje od drugih; nas mnogo više zanima da iskustvo itinerancije može nastaviti i da bude otvoreno i braći različitih provincija (ne samo talijanskih), i da se može ostvarivati u raznim dijelovima Europe i/ili svijeta.

Fr. Jean Claude Chupin (provincija Francuska-Istok)
 Fr. Paul Iorio (Umbrijska provincija)
 Fr. Mario Misseri (Umbrijska provincija)
 Fr. Mario Vaccari (Ligurijska provincija)
 Fr. Luca Panza (Lombardska provincija)
 Fr. Jaume, kapucin iz Katalonske provincije

*“...unići u srce brata
 kako bi mu se ponudio
 hod susreta sa
 samim sobom
 i s Gospodinom”*

*“Čudesna stvar
 tog rada
 za Gospodina
 je to što u njemu
 nikad nema
 promašaja”*

kasnije, Središte daje doručak za 200 osoba, a 350/450 osoba svaki dan blaguje glavni obrok.

Stil života

Vrlo su brzo braća zamijetila potrebu da jasno odrede svoju duhovnost i svoje stil služenja. *Centar* je trebao biti zajednica utemeljena na Euharistiji: trebamo se hraniti na stolu Gospodnjem kako bismo onda bili sposobni izići i hraniti druge. Vrlo brzo je postalo jasno da će se trebati odlučiti neku vrstu "pravilnika" kako bi se izrazila duhovnost i raspoloživost služenja. Tada su braća predložila sedam crta vodilja, koje ćemo kasnije donijeti, da bi radili i živjeli franjevački duh u tom služenju. Svakog tjedna uzimamo jednu crtu vodilju i provodimo vrijeme u molitvi i raspravljajući međusobno kako ta točka treba biti življena. To nas drži ukorijenjene u izvornom duhu braće utemeljitelja.

Razvoj projekta

Način življenja i služenja bio je privlačan. Brzo su i sestre franjevke zatražile da se pridruže služenju. Postupno je započeo jednogodišnji program za volontere: 4/5 mladih, koji su završili sveučilišni studij, pridružili su se franjevcima.

Tako sada imamo neobičnu, ali zanimljivu skupinu franjevačkih radnika. Imamo širu zajednicu koja se sastoji od 4 manje zajednice. One žive u odijeljenim kućama te četvrti. Svaka uzajamno djeluje na dvije razine. Ukoliko je "mješovita" franjevačka zajednica, molimo zajedno, radimo zajedno, imamo okrjepu zajedno. Ipak, svaka jedinica čini isto u manjoj zajednici. Braća žive u odijeljenoj kući. Oni imaju svoje vrijeme za molitvu, opustiti se i svoje redovnički poziv živjeti zajedno. Sestre žive odvojeno i mole, imaju okrjepu i zajedno žive svoj redovnički poziv. Kroz godinu i volonteri slično žive odvojeno u molitvi i u zajednici. Također svjetovnjaci čine jednu zajednicu jer žive svoj svjetovni poziv u služenju Crkvi.

ISKUSTVO MOLITVE

(*Vice-Provincija Sv. Franje Solanskog, Argentina*)

Razlozi iskustva

Iskustvo se radja kao odgovor na pitanje što ga mnoga braća neprestano postavljaju: zašto braća ne mole, i - čim se rastresu – napuste molitvu?

Ima mnogo i izvrsnih dokumenata koji nam govore o potrebi molitve. Tako nema potreba istu braniti, nego unići u srce brata kako bi mu se ponudio hod susreta sa samim sobom i s Gospodinom.

Metodologija

Stoga upotrijebljena metodologija je ona koja započinje izazivajući susret sa samim sobom kako bi se otkrile zbiljske poteškoće koje se susreću u moljenju (zašto ne molim?). Zatim smo nastavili pitajući se o svom poimanju Boga, jer o slici koju imam o Bogu zavisi moj život kao posvećene osobe. Odatle smo nastojali poticati susret s Gospodinom predlažući valjan oblik: molitva kao hod prema blizini s Bogom.

Kroz godinu i pol ostvarila su se četiri iskustva, u prosjeku četiri brata za svaki tečaj.

Razlozi zašto je izabrana skupina od četiri brata su sljedeći:

- kako bi smo bili što je moguće bliže bilo kojem od naših bratstava koja su uvijek sastavljena od malog broja braće;
- kako bi se mogla ostvariti osobna pratnja svakoga pojedinoga, skrbeći za poteškoće koje bi mogao susresti kako u molitvi tako i u raspodjeli vremena;
- kako bi se redovito ostvarivale djelatnosti vlastite bratstvu: kuhinja, čišćenje, itd.

Projekt

Trajanje iskustva je 15 dana, a dnevni je red sličan onomu što ga se može imati u svakom bratstvu.

Počinje se jutarnjom molitvom (7.30) a poslije doručka predstavi se dan i uzme se štivo za čitanje i za molitvu. Zatim se susreće za molitvu šestog časa i za ručak. U 15 h se predstavi poslijepodne, podijeli se drugo štivo za čitanje i za molitvu, ostavivši svakomu da svoje vrijeme ustroji do 19 h kad se ponovno sastaje na molitvu večernje i slavlje euharistije.

Kroz sve dane tražimo najveću šutnju za koju su braća sposobna i to zbog poštivanja drugih i da se omogući kako bi svaki imao priliku da se pribere i vrati sebi. Ishod je izvrstan.

Svaki dan, u kasno poslijepodne, brat koji je zadužen za pratnju u sobama pohađa svakog pojedinog sa svrhom osobnog dijaloga o poteškoćama koje brat susreće i o onom što se otkriva s obzirom na ono što Gospodin od njega traži.

U nedjelje koje se podudaraju s iskustvom slavi se Euharistija s narodom, ali tako što se je već kroz *Lectio divina* podijelilo iskustvo riječi Božje. To je novo i veoma je plodno za većinu braće (osobito starijih).

Plodovi

Zbiljski ishodi koje braća postižu jesu:

Može se imati molitveni život u svakodnevnim djelatnostima života u bratstvu, a potrebno je moliti.

Braća se običavaju pitati zašto se *Lectio divina* primjenjuje u bratstvima?

PRIHVATNO SREDIŠTE SVETOGA FRANJE

(Filadelfija, U.S.A.)

Predgovor

Prihvatno je središte Sv. Franje smješteno u srcu grada Filadelfije, u jednom od najsiromašnijih četvrti Amerike: kuće se ruše; prostor je pun otpada; šprice (ovisnika o drogi) na svakom uglu; prostitutke na ulici; najsiromašniji žive u bijednim uvjetima.

Kako su braća ovamo došla? Krajem 1970. godine iz Generalne kurije iz Rima stigli su dokumenti u kojima se braća potiču da “žive i rade među siromašnima”. Trojica su braća doslovno uzela poziv i – slijedeći nadahnuće Duha Svetoga – zatražili su dopuštenje da podju u siromašno područja grada Filadelfije da ondje započnu neki oblik franjevačke nazočnosti.

Prihvatno središte

Trojica braće, zadržavajući se nekoliko mjeseci u različitim rektoratima kako bi odlučili na koji način ostvariti svoju nakanu, ostala su pogodjena mučnom raširenošću siromaštva. Tada su odlučili – slušajući odlomak iz Mt 25: “*Bijah gladan i nahraniste me; bijah žedan i napojiste me...*” – da otvore besplatno hranište za siromahe: Sv. Franjo Inn, Središte Sv. Franje.

Značajna dinamika, doista, koju su braća slijedila bila je u tome da nisu oni odlučivali što je ljudima potrebno, nego su, živeći među njima, čuli su od ljudi što im je potrebno! Tako su braća započela tražiti zgradu za svoje novo služenje, osiguravši si pomoć mjesnih župa, udruženja i duhovnih skupina. I u prosincu 1979. godine niknuo je *St. Francis Inn* (1802 East Hagert St., Philadelphia, PA 19125).

Prvi obrok što su ga braća pripravila bio je podijeljen s petnaestero gostiju koji su došli te prve večeri. Sada, 21 godinu

*“Trebamo se hraniti
na stolu Gospodnjem
kako bismo onda
bili sposobni
izići i hraniti druge”*

ISKUSTVO ITINERANCIJE U FORMATIVNOM PROJEKTU “SAMO JEDAN KRUH”

(Frascati-Rim, Italija)

Po primjeru sv. Franje

(usp. Ratio Formationis Franciscanae, br. 36-39)

Put sv. Franje je primjeran za život i formaciju braće našega vremena, pozvane da i oni koračaju istim putem sve dok ne dostignu uzrast mjere Kristove (usp. Ef 4,13), vjerni poslanju da svim narodima naviještaju evanđelje.

Nastanak projekta

Provincijski je kapitul 1999. godine odredio da se “sukladno onom što zahtijevaju “Prioriteti”, “u razdoblje privremenih zavjeta uključujući godinu izrazito franjevačke formacije” s nekim svrsishodnim tečajevima i s formativnim iskustvima koje treba razmotriti Tajništvo za formaciju i studije.

Vijeće za formaciju je na svojoj sjednici od 24. veljače. 2000. godine povjerilo voditelju početne formacije zadaću da ostvari projekt.

Neke crte projekta

Evo nekih crta koje valja promijeniti i potvrditi slijedeći sam razvoj projekta u razdoblju pripreme iskustva.

1. *Svrha.* Ostvariti iskustvo evanđeoskoga poziva manjega brata u kojem bi Bog bio na prvom mjestu u našem životu.
2. *Vodeća načela.* Franjevačka formativna djelatnost treba voditi računa o vodećim načelima koja su obuhvaćena u *Ratio Formationis Franciscanae* u br. 40-50.
3. *Sredstvo.* Iskustvo putujuće evangelizacije po vlastitom franjevačkom stilu.
4. *Ime:* “Samo jedan kruh” (Mk 8,14). Pošto su izvezli na

pučinu učenici opaze da imaju samo jedan kruh. Zabrinuti su jer još ne shvaćaju da, iako imaju malo, u stvarnosti imaju sve. Doista, taj kruh jest Gospodin.

5. Načini.

- *Način kamo ići*: izabrati neku biskupiju, predstaviti se biskupu i tražiti njegov blagoslov; poznavati područje i narod.
- *Način biti* (“samo jedan kruh”...; Isus): utvrditi bliski i osobni odnos s Njima; zauzimati posljednje mjesto da bi se bilo manji; dijeliti bratski život (usp. VC 92).
- *Način imati* (“samo jedan kruh”): iskusiti stanje nesigurnosti: bez sredstava, bez novaca i bez boravišta.
- *Način govorenja* (“samo jedan kruh”): govoriti malo stvari, bitnih kao mir, blagoslov, ljubav, milosrdje Božje; dopustiti da govori sa svojim evandjeljem.
- *Način djelovanja* (“samo jedan kruh”): živjeti svakidašnje zalaganje jednostavnog manualnog posla (usp. GGSS 29); prihvaćati svaki posao s odgovornošću cijeloga bratstva (usp. GGKK 79,1).

Ustrojbeni dio

1. *Mjesto*: neka nam biskup naznači 3 ili 4 mjesta najsiromašnija s društvenoga i religioznog gledišta.
2. *Vremena*: srpanj-kolovoz, razdjeljujući vrijeme po 10 ili 15 dana za svako mjesto.
3. *Način života*: putujuća evangelizacija ovako ustrojena:
 - *Molitva i pobožnost*: Jutarnja, Euharistija, sat osobne molitve, na večer poslije večere svima omogućiti sat i pol čitanja Evandjelja s euharistijskim klanjanjem.
 - *Bratstvo*: povjeravamo se Bogu i nasljedujemo Krista siromašnoga i raspetoga kao braća međusobno; težimo da bratstvo učinimo vidljivim.
 - *Malenost-siromaštvo-solidarnost*: uzvrćati Gospodinu sva njegov dobra a da za sebe ništa ne zadržavamo; iskusiti

čajeni život, da imaju prijatelje i da su podložni svakodnevnim zanosima i klonulostima života.

Nada...

Naša je nada da će taj “osobni i bliski pogled” na franjevački život dovesti kojega studenta da nam se pridruži. Dvojica su studenata izrazila svoje zanimanje za naš život i u razlučivanju zvanja prati ih naš ured za zvanja.

Braća se osjećaju nanovo oživljenima nazočnošću mladih studenata. Drže nas u vezi s današnjim mladima i s njihovim zaokupljenostima.

podijele radosti dana i trenutke razočarenja.

Programa je otvoren muškim i ženskim studentima ako su punoljetni i ako su pohađali sveučilište barem godinu dana. Trenutno su dva muškarca i dvije žene.

Žene žive na drugom katu a muškarci na trećem. Studenti doznaju za interni program po sudjelovanju u pastoralnom programu župe *campusa*.

Roditelji studenata ohrabruju taj suživot, sretni su što njihova djeca žive u ozračju koje smatraju zdravijim od spavaonica sveučilišta.

Svrha projekta

Svrha je projekta ponuditi studentima iskustvo zajednice, služenja i vodstva. U zamjenu za gostoprimstvo koje braća pružaju, studenti rade deset sati tjedno u pastoralnom programu *campusa*. Njihov se rad sastoji u planiranju, ustrojanju i vođenju duhovnih obnova za studente i programa služenja siromaha.

Oni skrbe za mladje studente koji trebaju osobnu pomoć. Suradjuju u liturgiji za katehetske programe i čine jednostavnije usluge, kao što je otvoriti kad netko pokuca, odgovoriti na telefon i rasporedjivati poštu. Svaki se student mjesečno sastaje s jednim članom odgojnog odbora *campusa* na pola sata. Ima priliku da razmišlja o iskustvu koje provodi.

Studenti bivaju ohrabreni da u kuću prihvaćaju svoje roditelje, rodbinu i prijatelje u posjet, na studij ili na okrjepu. U tom slučaju drugi se studenti upoznaju s braćom i s programom.

Studenti obogaćuju program svojim pitanjima vezanim uz rast i razvoj. Govore nam o svojim poteškoćama sa zaručnicama ili zaručnicima, o svojim predavanjima, o onom što Crkva naučava, o onom što vjeruju i što žele ostvariti u svom životu.

Jedna od svrha našega programa jest pokazati studentima stvarni franjevački život, dati im da vide kako braća žive uobi-

osloboditeljsku djelotvornost siromaštva; biti solidarni s braćom, osobito sa najsiromašnijima; biti itineranti, sudjelujući u radu drugih, proseći hranu i boravište.

- *Evangelizacija-poslanje*: donijeti evandjelje u svaku obitelj; biti u službi župniku; dati se voditi od biskupa u potpunoj poslušnosti i u službi mjesnoj Crkvi.
- 4. *Trajanje*: za privremenog zavjetovanika neka sudjelovanje bude barem mjesec dana.
- 5. *Sudionici*: osim jednostavno zavjetovanika mogu sudjelovati i svečanozavjetovanici.
- 6. *Iskustvo*: pod vodstvom voditelja privremenih zavjetovanika, inače treba biti odgovoran neki od svečanozavjetovanika koga odredi Vijeće za formaciju.
- 7. *Provjera*: važno je da hod bude ravnomjerno praćen prikladnim provjerama na način provjere života što su ga zavjetovanici već naučili u svom formativnom hodu; važna je i završna provjera koju čini Vijeće za formaciju i studije tako da je onda može priopćiti cijeloj provinciji.
- 8. *Poteškoće*: korisno je na susretu za pripremu ikustva naznačiti moguće poteškoće koje se susreću.

“Svrha je projekta ponuditi studentima iskustvo zajednice, služenja i vodstva”

POTHVAT SUŽIVOTA BRAĆE I SVEUCILIŠNIH STUDENATA

(Provincija Sv. Ivana Krstitelja, Cincinnati, Ohio, SAD)

Kako je nastala zamisao

Već je više godina fra Alan Hirt, OFM, razmišljao kako bi franjevački život mogao dijeliti sa sveučilištarcima među kojima je djelovao. Alan je bio župnik župe Svete Monike - Svetog Jurja, koja poslužuje studente katolike u *campusu* sveučilišta Cincinnati.

U jesen 1999. godine Alan Hirt i Jeffrey Scheeler, OFM, s dopuštenjem provincijskog definitorija i Nadbiskupije iz Cincinnatia, započese unutarnji pastoralni program za studente *campusa*. Program je sada u svojoj trećoj godini.

U prvoj godini sudjelovala su dva studenta, u drugoj tri, i u trećoj četiri. To je najveći broj koji kuća može ugostiti.

Uredjenje (habitat) zajednice

Trojica braće i studenti žive u istoj kući koju su iznajmili u blizini crkve i sveučilišta. Jedan je brat u sabatskoj godini, fra Roger Bosse, OFM, i trenutno on prebiva u kući te tako u njoj borave sedmorica.

Samostan je smješten na području gdje su veći dio susjedi sveučilištarci. Puno je buke, prometa i slavlja.

Braća žive na prvom katu kuće i imaju vlastitu kuhinju, blagovaonicu i boravak. Studenti žive na drugom i trećem katu i oni imaju svoju kuhinju, blagovaonicu i sobu za boravak. Svaki student ima svoju osobnu sobu. Braća i studenti barem jednom tjedno zajedno večeraju (naizmjenice pripravljaju večeru), vrijeme tjedne molitve i skrb za kuću. Cijela se zajednica sastaje jednom mjesečno na nešto slično kapitolu života. Studenti su slobodni pridružiti se molitvi braće kad god to požele.

Poštuju potrebu braće da budu zajedno, njihova vremena i prostore; često se, navečer, zadrže u sobi za dnevni boravak da